

Handläggare
Hans Ivarsson
Sektorn för ekonomi och uppföljning

Diarienummer

Finansrapport per den 31 december 2015

Förslag till beslut

Rapporten godkänns

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

I enlighet med finanspolicyn överlämnas härmed finansrapport per 2015-12-31. I och med försäljningen av 49 % av aktierna i VärmdöBostäder AB omfattas inte längre bolaget av kommunens finanspolicy. F n pågår ett arbete med bolagets rutiner för finansfrågor, mot denna bakgrund koncentreras finansrapporten denna gång till Värmdö kommun (internbanken), exklusive VärmdöBostäder AB.

Av rapporten framgår att under 2015 ökade kommunens låneskuld med 71 mnkr till 1 583 mnkr. Låneportföljens snittränta sjönk markant under året, från 2,46 % 2014 till 1,75 % 2015. Under andra halvåret 2015 låg snitträntan på 1,61 %. Det är främst effekten av ett allmänt sänkt ränteläge och omplacering av krediter med lägre marginaler.

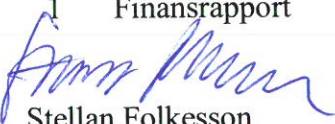
Kommuninvest erbjuder för det mesta attraktiva lånevillkor och är kommunens största långivare, 947 mnkr (60 % av portföljen). Även SEB har visat sig konkurrenskraftig och vunnit en låneupphandling under året. Sedan tidigare är även Nordea och Handelsbanken kommunens långivare.

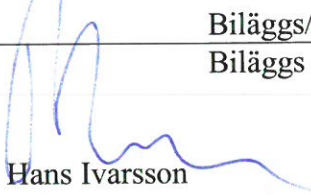
Försäljningen av minoritetsposten i VärmdöBostäder AB inbringade till Kivab (moderbolaget) en köpeskilling om drygt 700 mnkr, vilket skapat utrymme för finansiering av framtida nyinvesteringar i bostadsbyggande. Följaktligen hade Kivab per 2015-12-31 en stor kassa, kommunen och Kivab har beslutat om finansieringsprinciper, som klargör förutsättningarna för hur likviditeten bör hanteras. Under år 2015 kommer den till största delen att utlånas till Värmdö kommun för att användas för att lösa in flera av kommunens externa krediter och därmed begränsa koncernens skuldsättning för några år framåt. Det innebär att kommunens externa låneskuld strax efter halvårsskiftet 2016 kommer att ha sänkts till ca 1 miljard kronor.

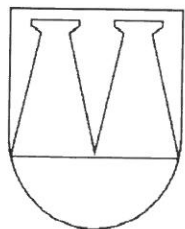
Planeringen av försäljningen föregick under en stor del av år 2015, därmed valde kommunen att, vid nyupplåning/omplacering, endast ta upp kortsiktiga lån, med ett års kapitalbindning. Likaledes har kommunen avstått från att teckna nya ränteswapar. Det hade varit olämpligt att, i rådande situation, låsa kapitalbindning och ränta på lång sikt, eftersom att det skulle leda till kostnader för kommunen under 2016 när skuldsättningen ska reduceras. Konsekvensen har blivit att låneportföljen kortsiktigt, några månader kring årsskiftet 2015/2016, har en något högre andel rörlig ränta och kortare genomsnittlig kapitalbindningstid än finanspolicyns riktmärken. Detta korrigeras dock relativt snabbt under våren i takt med att lån inlöses.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Finansrapport	Bilaggs

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Hans Ivarsson
Sektorschef ekonomi och uppföljning

VÄRMDÖ KOMMUN

Finansrapport

2015-01-01 - 2015-12-31

Finansrapport

Härmed lämnas finansrapport i enlighet med fastställd finanspolicy. Rapporten omfattar perioden 2015-01-01 – 2015-12-31.

Låneskuld, snittränta

Kommunens låneskuld

	<u>Mnkr</u>
2014-12-31	1 512
2015-12-31	1 583

Låneskulden har ökat under året med ca 71 mnkr till 1 583 mnkr.

Den genomsnittliga räntan för upplåningen har sjunkit från 2,46 % år 2014 till 1,75 % 2015. Utvecklingen har skett successivt under året, första halvåret 2015 var snitträntan 1,88 %, andra halvåret var den 1,61 %. Trenden beror i huvudsak på ett allmänt sänkt ränteläge samt omplaceringar av befintliga krediter.

Bankmarginalerna låg under flera år legat relativt högt men under senare tid har sänkta marginaler noterats hos några banker. Konkurrenten från Kommuninvest torde ha relativt stor betydelse. Kommuninvests marginaler steg något under en period under 2014, i perspektivet av förväntade EU-regler med krav på högre soliditet. Kommuninvest valde sedermera att möta de nya reglerna med höjda medlemsinsatser och därmed sänktes marginalerna för drygt ett år sedan.

Koncernen använder sig av s k derivatinstrument (ränteswapar) för att begränsa ränterisken. De är mer flexibla än traditionella fasträntelån och ger en utjämnande effekt på den totala räntekostnaden. När det allmänna ränteläget är högt begränsar de påverkan på räntekostnaderna. Under en lågränteperiod bromsar de den rörliga räntans rörelse nedåt och innebär en viss merkostnad jämfört med helt rörliga lån. Det är priset för en minskad känslighet för räntefluktuationer.

Fördelning kreditinstitut

Lånen är upptagna hos de större svenska affärsbankerna samt Kommuninvest, fördelningen den 31 december 2015 framgår av tabellen.

Värmdö kommun internbank

	<u>Mnkr</u>	<u>%</u>
Kommuninvest	947	60
Handelsbanken/Stadshypotek	303	19
Nordea	233	15
SEB	100	6
SUMMA	1 583	100

Räntekänslighet

Med nuvarande fördelning mellan bunden och rörlig ränta i lånestocken skulle en ränteförändring om 0,5 % kortsiktigt betyda ca 4 mnkr i årlig räntekostnad.

Likviditeten

Kommunens likviditet (kassa och bank) uppgick 2015-12-31 till 153,1 mnkr, en ökning med 76,6 mnkr jämfört med årsskiftet.

Koncernen har ett gemensamt koncernkonto, där kommunen och samtliga bolag ingår. Om någon koncernmedlem har negativ likviditet sker påfyllning i första hand från övriga koncernmedlemmar. Kopplat till koncernkontot finns en checkräkningskredit som en likviditetsmässig säkerhetsmarginal.

Kommunen hade vid årsskiftet inte några kapitalplaceringar.

Avstämning finanspolicy/riktlinjer för finanshanteringen

Kommunen har en finanspolicy, policyn har konkretiserats i särskilda riktlinjer för finanshanteringen.

Andelen av lånestocken med rörlig ränta (kortare räntebindningstid än ett år) är, jämfört vad som varit vanligt under senare år, relativt hög, något mer än 50 %. Övrig upplåning har placerats till fast ränta med olika löptider med hjälp av ränteswapar. Fördelningen rörlig – fast per årsskiftet 2015/16 överskrider därmed marginellt den balans mellan rörlig och fast ränta som kommunens finanspolicy pekat ut.

Bakgrunden till nämnda fördelning är försäljningen av aktier i VärmdöBostäder AB, vilket i slutet av 2015 inbringade ett stort likviditetstillskott till Kivab (moderbolaget). Kivab hade följaktligen vid årsskiftet 2015/16 en stor kassa. Avsikten, kortsiktigt, är att använda större delen av denna likviditet till att lösa in en del av kommunens externa låneskuld och därmed begränsa skuldsättningen för några år framåt. I det perspektivet hade det varit olämpligt att binda alltför stor andel av låneportföljen med långa räntor.

Den del av låneportföljen som har fast ränta har en genomsnittlig räntebindningstid på 3,5 år. Enligt finanspolicyen skall den ligga mellan 2 och 4 år.

För att begränsa den s k refinansieringsrisken har kommunen valt att sprida kapitalbindningstiden (den tid bankens lånelöfte gäller) för sina lån fram till år 2019. Emellertid har kommunen, av samma skäl som ovan (försäljningen av aktier i VärmdöBostäder AB) under 2015 generellt valt att låna kort och därmed minska den genomsnittliga kapitalbindningstiden. Vid årsskiftet hade

58 % av låneportföljen en kapitalbindning på mindre än ett år, att jämföra med finanspolycyns riktmärke på 40 %. Avvikelsen kommer att försvinna under första halvåret 2016, då kommunen löser flera kortsiktiga lån.

Det finns inte något spekulativt inslag i valet av upplåning. Krediterna är uteslutande upptagna i svensk valuta av svenska kreditgivare.

Viktiga händelser

Medlemskapet i Kommuninvest ger möjligheter till goda kreditvillkor och stärker kommunens förutsättningar att tillförsäkra sig nödvändig finansiering. År 2012 inleddes upplåningen hos Kommuninvest och den 31 december 2015 var totalt ca 947 mnkr placerade där (60 % av totala lånestocken).

EU kommer att införa skärpta regler för banker och kreditinstitut, i syfte att öka motståndskraften mot nya finansiella kriser. Kravet på viss bruttosoliditet har lett till att Kommuninvest har antagit nya stadgar. Stadgarna tar sikte på en bruttosoliditet på 1,5 procent senast den 1 januari 2018 och innebär högre insatser från medlemmarna, d v s kommuner och landsting.

För Värmdö kommun kan behovet av utökat insatskapital uppskattas till ca 27 miljoner kr, utöver kapitalnivån vid ingången av år 2015. I slutet av året inbetalade kommunen, på grundval av beslut i fullmäktige, ökat insatskapital på närmare 20 mnkr, vilket gör att kommunen nu tillgodosett en betydande del av behovet. Kommuninvests årsstämma beslutar årligen om räntenivå för insatskapitalet, för 2015 är förslaget preliminärt 2 %.

Beslut fattade enligt delegation

Under 2015 har följande förändringar skett i internbankens låneportfölj:

Under våren upptogs ett nytt lån om 100 mnkr inom ramen för fullmäktiges totala låneram. Vidare har befintliga krediter lösts in och ersatts med nya krediter om sammanlagt 401 mnkr. Krediterna vid nyupplåning och omplacering har upptagits hos Kommuninvest och SEB.

Omvärldsfaktorer – utblick framåt

Den långvariga lågkonjunkturen i omvärlden och i Sverige har medfört att inflationen varit mycket låg de senaste åren. Riksbanken är inriktad på att forma en penningpolitik som stödjer en uppgång i inflationen så att denna närmar sig 2 procent. Det är i det perspektivet man ska se de senaste årens sänkningar av reporäntan, som styr våra rörliga räntor.

Reporäntan sänktes under 2014 från en redan låg nivå och i början av 2015 tog Riksbanken det historiska beslutet att justera reporäntan till att bli negativ, - 0,25 procent och under sommaren sänktes den ytterligare, till - 0,35 %.

Under inledningen av 2016 har den svenska konjunkturen fortsatt att stärkas men samtidigt bedöms inflationen bli lägre än vad tidigare prognoser har indikerat. Perioden med låg inflation blir därmed längre. Detta ökar risken för att förtroendet för inflationsmålet försvagas och för att inflationen inte ska stiga mot målet som förväntat. För att ge stöd åt inflationen så att den stiger och stabiliseras runt 2 procent 2017 sänkte därför Riksbanken i februari 2016 reporäntan till - 0,5 procent

Riksbanken markerar att den har fortsatt hög beredskap att vid behov göra penningpolitiken ännu mer expansiv, exempelvis genom ytterligare sänkningar av reporäntan.

